

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет транспортних систем
Кафедра організації та безпеки дорожнього руху

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з НІР

професор

А. Г. Батракова

« 05 2021 р.

Handwritten signature

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни ОКЗ1 «Організація та безпека дорожнього руху»
статус дисципліни обов'язкова
рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузі знань 27 «Транспорт»
спеціальність 275.03 «Транспортні технології» (на автомобільному транспорті)
освітня програма «Організація та безпека дорожнього руху»
мова навчання державна

1. Мета вивчення навчальної дисципліни: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати проблеми при організації дорожнього руху: на вулицях населених пунктів і шляхах загального користування з використанням теорій і методів сучасної науки та їх урахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем.

2. Передумови для вивчення дисципліни: знання з дисциплін "Загальний курс транспорту", "Правила дорожнього руху", "Вища математика", "Основи теорії систем і управління", "Дослідження операцій в транспортних системах", "Транспортне планування міст", "Транспортні засоби".

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни ²	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів / годин	8/240	8/240
Семестр викладання дисципліни	6, 7	7, 8
Розподіл часу за навчальним планом:		
- лекції (годин)	64	22
- практичні (годин)	64	18
- лабораторні роботи (годин)	-	-
- самостійна робота студентів (годин)	52	140
- курсовий проект (годин)	-	
- курсова робота (годин)	30	30
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	-
- підготовка та складання екзамену	30	30
Підсумковий контроль (залік або іспит)	залік, іспит	іспит

4. Компетентності: Навики використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК-5); Здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК-6); Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-7); Здатність розробляти та управляти проектами (ЗК-8); Навики здійснення безпечної діяльності (ЗК-9); Прагнення до збереження навколишнього середовища (ЗК-10); Знання та розуміння предметної області розуміння професійної діяльності (ЗК-12); Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники автотранспортних систем та технологій з урахуванням впливу зовнішнього середовища (ФК-1); Здатність до оперативного управління рухом транспортних потоків (ФК-5); Здатність проектувати транспортні (транспортно-виробничі, транспортно-складські) системи та їх окремі елементи (ФК-8); Здатність оцінювати експлуатаційні, техніко-економічні, технологічні, правові, соціальні та екологічні складові організації перевезень (ФК-9); Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку транспортної діяльності (ФК-11); Здатність враховувати людський фактор в транспортних технологіях (ФК-16).

5. Очікувані результати навчання з дисципліни: застосовувати, використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології для розв'язання практичних завдань з організації перевезень та проектування транспортних технологій (PH5); досліджувати транспортні процеси, експериментувати, аналізувати та оцінювати параметри транспортних систем і технологій (PH6); формулювати, модифікувати, розробляти нові ідеї з удосконалення транспортних технологій (PH7); розробляти, проектувати, управляти проектами у сфері транспортних систем і технологій (PH8); розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем і технологій (PH9); розробляти та використовувати транспортні технології з урахуванням вимог до збереження навколишнього середовища (PH10); оцінювати параметри транспортних і пішохідних потоків, проектувати схеми та мережі транспортних систем, розробляти технології оперативного управління транспортними потоками (PH15); пояснювати експлуатаційну, техніко-економічну, технологічну, правову, соціальну та екологічну ефективність організації перевезень (PH19); впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності (PH21); досліджувати проблеми людського фактору, пов'язані з транспортом, а також наслідки помилок для безпеки та управління, визначати моделі поведінки людей у зв'язку з помилками (PH26).

6. Методи навчання словесні (лекції, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія, робота з книгою тощо), наочні (метод ілюстрацій та демонстрацій), практичні (практичні, семінари, «круглий стіл», метод мозкової атаки).

7. Критерій оцінювання результатів навчання

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінку за національною шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

Підсумкова оцінка по дисципліні "Організація і безпека дорожнього руху" визначається додаванням загальної суми балів поточного контролю до результатів підсумкового контролю. Мінімальний пороговий рівень визначається значенням підсумкової оцінки не менше за 60 балів.

I. Поточний контроль (0-40 балів).

1. Оцінка рівня практичної підготовки (0-20 балів):

- опитування (0-5 балів);
- рівень знань при захисті практичних робіт (0-5 балів);
- своєчасність виконання і захисту практичних робіт (0-5 балів);
- відвідування занять (0-5 балів).

Складова підсумкової оцінки	Бали			
	5	3-4	1-2	0
Опитування	Відповідь на питання повна, конкретна, містить визначення термінів, класифікацію	Відповідь містить не повне визначення термінів, класифікацію	Відповідь містить визначення основних термінів за допомогою викладача	Наведено невірну відповідь, не розкрита суть питання
Рівень знань при захисті практичних робіт	Студент надає відповідь щодо методики вирішення, вірно представлено розрахунки та повноту висновків	Студент надає відповідь щодо методики вирішення, у розрахунках є неznані помилки або неточності, висновки представлено не повністю	Студент передає загальний сенс щодо методики вирішення, у розрахунках є суттєві помилки або неточності, висновки представлено не повністю	Студент не може передати загальний сенс роботи, у розрахунках є суттєві помилки або неточності, висновків не наведено
Своєчасність виконання і захисту практичних робіт	Студент захищає роботу на тому ж тижні, коли вона почалася	Студент захищає роботу протягом наступного тижня, після її початку	Студент захищає роботу протягом місяця, коли вона почалася	Студент захищає роботу перед підсумковим контролем
Відвідування занять	Студент відвідував більше 90%	Студент відвідував від 75% до 90%	Студент відвідував від 50% до 75%	Студент відвідував менше 50%

2. Оцінка рівня теоретичної підготовки (0-20 балів):

- опитування або проведення поточного контролю у вигляді тестових (контрольних) завдань (0-15 балів);
- відвідування (0-5 балів).

Складова підсумкової оцінки	Бали			
	12-15	8-11	4-7	0-3
Опитування	Відповідь на питання повна, конкретна, містить визначення термінів, класифікацію	Відповідь містить визначення термінів, класифікацію	Відповідь містить визначення основних термінів	Наведені невірні відповідь, не розкрита суть питання
Складова підсумкової оцінки	5	3-4	1-2	0
Відвідування занять	Студент відвідував більше 90%	Студент відвідував від 75% до 90%	Студент відвідував від 50% до 75%	Студент відвідував менше 50%

II. Підсумковий контроль (0-60 балів).

Кожен варіант білету на іспиті містить 30 професійно-орієнтованих питань теоретичного та практичного характеру: відповідь на кожне питання (0-2 балів).

Номер	Бали				
	«55-60»	«45-54»	«36-44»	«21-35»	«0-20»
1-30	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові тестові завдання.	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив Більшість розрахункових тестових завдань.	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно Вирішив половину розрахункових / тестових завдань.	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість розрахункових тестових завдань.	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. (АБО) Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Для заліку

Поточний контроль										Разом за дисципліну	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		

Для іспиту

Поточний контроль													Іспитовий контроль	Разом за дисципліну
T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23	60	100
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4		

T1, T2,..., T23 – теми.

8. Засоби діагностики результатів навчання: залік, іспит, курсова робота, тестові завдання, звіт з практичної роботи.

9. Розподіл дисципліни у годинах за формами освітнього процесу та видами навчальних занять

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин		Література
		очна	заочна	
		Семестр 6	Семестр 7	
1	ЛК. Мета та завдання дисципліни. Основні проблеми організації дорожнього руху. Вимоги до організації дорожнього руху. Дорожній рух як система.	2	1	1.1, 1.2.
	ПЗ. Прогнозування рівня аварійності в Україні.	2	-	2.1, 2,2
2	ЛК. Нормативні документи та діяльність організацій в області організації дорожнього руху.	2	-	1.2, 2.4
	ПЗ. Прогнозування рівня аварійності в Україні.	2	-	2.1, 2,2
	СРС. Стан автомобілізації в світі та в Україні. Стан аварійності в світі та в Україні.	7	10	2.1, 2,2
3	ЛК. Стан безпеки дорожнього руху. Основні фактори, що впливають на безпеку дорожнього руху. ДТП. Класифікація ДТП. Облік ДТП. Механізм ДТП.	2	1	1.2, 1.6
	ПЗ. Кількісний аналіз ДТП	2	2	2.4, 2.18
	ЛК. Види аналізу ДТП (кількісний, якісний, топографічний, автотехнічна експертиза – окремий вид аналізу). Економічні наслідки ДТП.	2	1	2.4, 2.18
	ПЗ. Кількісний аналіз ДТП	2	-	2.4, 2.18
	СРС. Закон України "Про дорожній рух". Служби безпеки дорожнього руху в Україні.	7	10	3.1
4	ЛК. Основи автотехнічної експертизи.	2	-	1.8
	ПЗ. Розрахунок можливості запобігання ДТП	2	-	1.8
5	ЛК. Роль людського фактору у забезпеченні безпеки дорожнього руху.	2	1	1.5, 2.4
	ПЗ. Розрахунок часу реакції людини	2	2	1.5, 2.4
	СРС. Методи запобігання ДТП. Вимоги до водіїв. Дослідження стану водія.	5	10	1.5, 2.4
	ЛК. Оперативні якості водія	2	-	1.2, 1.5, 2.4
	ПЗ. Елементи активної безпеки автомобіля	2	2	2.4, 2.9,
6	ЛК. Безпека транспортних засобів та її види. Активна безпека транспортних засобів.	2	1	1.2, 1.3, 2.4, 2.9
	ПЗ. Елементи активної безпеки автомобіля	2	-	1.2, 1.3, 2.4, 2.9

	СРС. Екологічна безпека транспортних засобів. Шляхи зменшення негативних наслідків автомобілізації на навколишнє середовище.	5	10	1.2, 1.3, 2.4, 2.9
	ЛК. Пасивна та післяаварійна безпека. Інформативність транспортних засобів.	2	1	1.2, 1.3, 2.4, 2.9
	ПЗ. Оцінка ступеню небезпечності ділянок дороги методом підсумкового коефіцієнту аварійності	2	-	2.7, 2.18
	ЛК. Дорожні умови та безпека	2	1	2.4, 2.7, 2.17
	ПЗ. Оцінка ступеню небезпечності ділянок дороги методом підсумкового коефіцієнту аварійності.	2	-	2.7, 2.18
7	СРС. Класифікація автомобільних доріг. Методи підсумкового коефіцієнту аварійності та коефіцієнтів безпеки.	5	13	1.1, 2.5, 2.7, 2.18
	ЛК. Вплив елементів дороги на безпеку дорожнього руху	2	-	2.4, 2.7, 2.17
	ПЗ. Основна діаграма транспортного потоку	2	2	1.7, 2.17
	ЛК. Транспортний потік. Основні параметри транспортного потоку (інтенсивність, склад, щільність, швидкість). Пішохідний потік, визначення параметрів пішохідного потоку.	2	1	1.2, 2.4, 2.17
	ПЗ. Основна діаграма транспортного потоку	2	-	1.2, 2.4, 2.17
9	СРС. Підвищення безаварійної експлуатації автомобільного транспорту. Характеристики дорожнього руху.	5	10	2.4
	ЛК. Моделювання транспортного потоку. Співвідношення між основними параметрами транспортного потоку. Основна діаграма транспортного потоку.	2	1	1.7, 2.17
	ПЗ. Визначення параметрів пішохідного руху.	2	-	1.2
	ЛК. Перетини автомобільних доріг в одному рівні. Пропускна спроможність нерегульованого перехрестя в одному рівні. Граничний інтервал.	2	1	2.17
	ПЗ. Визначення параметрів пішохідного руху.	2	-	1.2
	СРС. Класифікація перетинів автомобільних доріг. Визначення ширини проїзної частини.	6	10	2.17
10	ЛК. Пропускна спроможність регульованого перехрестя. Пропускна спроможність автомобільної дороги, смуги руху. Показники завантаження дороги та ВДМ. Рівень обслуговування дороги.	2	1	2.17
	ПЗ. Вибір кількості смуг руху на підходах до перехрестя	2	2	1.2, 2.17
	ЛК. Затримки руху та втрати транспортного часу. Затримки на нерегульованих перехрестях та методи їх визначення. Розв'язання типових задач з організації дорожнього руху.	2	1	2.17
	ПЗ. Вибір кількості смуг руху на підходах до перехрестя	2	-	1.2, 2.17
	СРС. Розв'язання прикладних задач нелінійного програмування в галузі транспорту	7	10	1.1, 1.2

	Разом за семестр 1:			
	ЛК	32	12	
	ПЗ	32	10	
	СРС	47	83	
		Семестр 7	Семестр 8	
11	ЛК. Основи дослідження дорожнього руху. Дослідження характеристик дорожнього руху та дорожніх умов. Дослідження транспортних потоків. Технічні засоби дослідження транспортних потоків. Критерії оцінки рівня організації дорожнього руху.	2	-	1.1, 1.2, 2.17
	ПЗ. Експериментальні дослідження інтенсивності і складу транспортного потоку на перехресті.	2	-	1.1, 1.2, 2.17
12	ЛК. Оцінка складності та небезпеки елементів транспортної мережі. Конфліктні точки.	2	-	2.7
	ПЗ. Експериментальні дослідження параметрів транспортного потоку на ділянках мережі	2	-	1.1, 1.2, 2.17
	СРС. Конфліктні ситуації на вулично-дорожній мережі. Заходи зі зниження наслідків ДТП.	0,5	7	1.1, 1.2
13	ЛК. Методичні основи організації дорожнього руху. Етапи розробки заходів з ОДР. Можливі результати впровадження заходів з ОДР. Основні заходи з підвищення якості дорожнього руху.	2	-	2.3, 2.4
	ПЗ. Експериментальні дослідження параметрів транспортного потоку на ділянках мережі	2	-	1.1, 1.2, 2.17
	ЛК. Аналіз методів удосконалення організації дорожнього руху.	2	-	2.3, 2.4
	ПЗ. Пропускна спроможність та затримки руху на нерегульованому перетинанні.	2	2	2.17
	СРС. Технічні засоби регулювання дорожнього руху.	0,5	8	2.4, 2.6
14	ЛК. Конфліктні потоки на нерегульованому перехресті. Організація руху на нерегульованому перехресті. Критерії введення світлофорного регулювання. Цикл світлофорного регулювання. Проектування схеми пофазного роз'їзду та її вибір. Принципи пофазного роз'їзду. Багатофазне світлофорне регулювання.	2	-	2.6, 2.7
	ПЗ. Складність і небезпечність нерегульованого перехрестя.	2	2	2.7
15	ЛК. Розрахунок параметрів світлофорного регулювання. Потік насичення. Фазові коефіцієнти. Розрахунок проміжних і основних тактів.	2	-	1.4, 2.6
	ПЗ. Складність і небезпечність нерегульованого перехрестя.	2	-	2.7
	СРС. Методи визначення потоків насичення.	0,5	7	1.4
16	ЛК. Організація і регулювання пішохідного руху. Світлофорний цикл з повністю пішохідною фазою. Оцінка організації пішохідного руху.	2	-	1.1, 2.3
	ПЗ. Вибір схеми по фазного роз'їзду	2	1	2.6
	ЛК. Оцінка небезпеки регульованих перетинань. Оцінка затримок на регульованому перехресті. Оцінка якості схеми світлофорного регулювання на перехресті.	2	-	2.7

	ПЗ. Розрахунок тривалості циклу і основних тактів світлофорного регулювання.	2	1	1.3, 2.6
	СРС. Методи підвищення пропускної спроможності регульованих перехресть і зменшення затримок на них.	0,5	7	2.17
17	ЛК. Каналізування руху. Організація одностороннього руху. Вирівнювання складу транспортного потоку. Оптимізація швидкості транспортного потоку. Зниження рівня завантаження дороги.	2	-	1.3, 2.3
	ПЗ. Розрахунок тривалості циклу і основних тактів світлофорного регулювання.	2	-	1.3, 2.6
18	ЛК. Організація руху маршрутного пасажирського транспорту.	2	-	1.2, 2.3
	ПЗ. Організація пріоритету руху міського пасажирського транспорту.	2	-	1.2, 2.3
	СРС. Розвиток велосипедної та іншої інфраструктури в сучасних містах України.	0,5	7	1.1, 1.2
19	ЛК. Організація дорожнього руху в специфічних умовах.	2	-	2.3, 2.11, 2.17,
	ПЗ. Небезпечність регульованого перехрестя.	2	1	2.7
	ЛК. Організація дорожнього руху в специфічних умовах.	2	-	1.2, 2.3
	ПЗ. Оцінка затримок та якості організації дорожнього руху на регульованому перетинанні	2	1	1.3
	СРС. Видимість на елементах вулично-дорожньої мережі. Трикутник оглядовості.	0,5	7	1.3
20	ЛК. Організація автомобільних стоянок.	2	-	1.1, 1.2, 2.3, 2.7
	ПЗ. Визначення можливостей вулично-дорожньої мережі з надання місць паркування.	2	-	2.7
21	ЛК. Організація кільцевого руху. Перетинання в різних рівнях.	2	-	1.2, 2.3
	ПЗ. Визначення діаметру центрального острівця на кільцевому перетині.	2	-	1.2, 2.3
	СРС. Світовий досвід впровадження кільцевого руху на перетинаннях	1	7	3.1
22	ЛК. Економічна, екологічна, соціальна доцільність введення світлофорного регулювання.	2	-	1.1, 2.8, 2.19, 2.20
	ПЗ. Організація дорожнього руху на ділянці вулично-дорожньої мережі	2	-	2.8, 2.19, 2.20
23	ЛК. Багатопрограмне світлофорне регулювання. Світлофорне регулювання за напрямками. Принцип адаптивного регулювання. Принцип координованого управління світлофорними об'єктами.	2	-	2.21
	ПЗ. Економічна оцінка мережевих та локальних заходів з організації дорожнього руху на елементах вулично-дорожньої мережі.	2	-	1.1, 2.8, 2.19, 2.20
	СРС. Забезпечення інформацією учасників дорожнього руху. Використання інтелектуальних систем при організації дорожнього руху	1	7	1.1, 1.2

Разом за семестр 2			
ЛК	32	10	
ПЗ	32	8	
СРС	5	57	
КР	30	30	
Іспит	30	30	
РАЗОМ за дисципліною	240	240	

10. Орієнтована тематика індивідуальних та/або групових занять Курсова робота на тему «Удосконалення організації дорожнього руху на перехресті». Індивідуальні завдання до виконання курсової роботи складаються з теоретичних питань і різновиду перехресть з відповідними характеристиками транспортних і пішохідних потоків.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення – дистанційний курс на навчальному сайті ХНАДУ (платформа Moodle).

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Базова література

- 1.1 Організація та безпека дорожнього руху: Підручник / О. О. Бакуліч, О. П. Дзюба, В. І. Єресов та ін.: за заг. ред. В. П. Поліщука. — К., Знання України, 2016. — 467 с.
- 1.2 Системологія на транспорті: Підручник: У 5 кн./ За заг. ред. М.Ф. Дмитриченка. – К.: Знання України, 2014. – Кн. IV: Організація дорожнього руху/ Е.В. Гаврилов, М.Ф. Дмитриченко та ін. – 452 с.
- 1.3 Управління дорожнім рухом на регульованих перехрестях у містах: монографія / Є. Ю. Форнальчик, І. А. Могила, В. Е. Трушевський, В. В. Гілевич: за заг. ред. Є.Ю. Форнальчика. - Львів:Видавництво Львівської політехніки, 2018. - 236 с.
- 1.4 Semchenko, NO, Kholodova, OO, & Bugayova, MO (2021). Comparative analysis of methods for determining saturation fluxes. Road transport , (48), 64. <https://doi.org/10.30977/AT.2219-8342.2021.48.0.64>
- 1.5 О. В. Степанов, Н. О. Семченко, О. О. Холодова, Т. В. Волобуєва, В. М. Сирота. Безпека дорожнього руху з урахуванням впливу фактора людини : монографія / за заг. ред. О. В. Степанова. — Харків: Вид-во «Естет Принт», 2020. - 288 с.
- 1.6 Безпека дорожнього руху в Україні: навч. пос. / Під ред. В.П. Петкова. - К.:КНТ, 2012.- 488 с.
- 1.7 Григоров М.А., Дашенко О.Ф., Усов А.В. Проблеми моделювання і управління рухом транспортних потоків у великих містах: Монографія. - Одеса: Астропринт, 2004. - 272 с.
- 1.8 Туренко А.М. Автотехнічна експертиза. Дослідження обставин ДТП: підручник для вищих навчальних закладів / А.М. Туренко, В.І. Клименко, О.В. Сараєв, С.В. Данець.-Х.: ХНАДУ, 2013. – 320 с.
- 1.9 Highway Capacity Manual. Transportation Research Board, Washington, DC 2010. - 1134 p.

2. Допоміжна література

- 2.1 Автомобільний транспорт України: стан, перспективи розвитку - К.: Транспорт, 2005. — 312 с.
- 2.2 Всемирный доклад о предупреждении дорожно-транспортного травматизма / Перевод с англ. - М.: «Весь мир», 2004. - 280 с.
- 2.3 Клишковштейн Г. И., Афанасьев М. Б. Организация дорожного движения: Учеб. для вузов. – 5-е изд., перераб. и доп. – М: Транспорт, 2001. – 247 с.
- 2.4 Коноплянко В.И. Организация и безопасность движения. – М.: Высш. школа, 2007. – 383 с.
- 2.5 Вулиці та дороги населених пунктів: ДБН В.2.3-5:2018. – [Чинні від 2018-09-01]. – К.:Мінрегіон України, 2018. – 55 с.
- 2.6 Кременец Ю.А., Печерский М.П., Афанасьев М. Б. Технические средства организации дорожного движения: Учебник для вузов. – М.: ИКЦ «Академкнига», 2005. – 279 с.: ил.
- 2.7 Лобанов Е.М. Транспортная планировка городов: Учебник для студентов вузов. – М.: Транспорт, 1990. – 240 с.
- 2.8 Аксенов В.А., Попова Е.П., Дивочкин О.А. Экономическая эффективность рациональной организации дорожного движения М.: Транспорт, 1987. – 117 с/Коноплянко В.И. Организация и безопасность дорожного движения. -М.: Транспорт, 1991. - 183с.
- 2.9 Волков В.П. Теорія експлуатаційних властивостей автомобіля: навч. посібник / В.П. Волков.-Х.: ХНАДУ, 2003. - 292с.
- 2.10 Горев А.З. Организация автомобильных перевозок и безопасность движения: учеб. пособие для студентов высших учеб. заведений/ А.З.Горев, Е.М. Олешенко. - М.: Издательский центр "Академия", 2006.
- 2.11 Гончаренко Ф.П., Гончаренко Ю.Ф. Підвищення безпеки дорожнього руху в темну пору доби: Монографія. - К., 1999. - 159 с.
- 2.12 Боровский Б.Е. Безопасность движения автомобильного транспорта / Б.Е. Боровский. - Л.: Лениздат, 1984. - 304 с.
- 2.13 Зеркалов Д.В. Безпека дорожнього руху / Навчальний посібник - К.: Науковий світ, 2009. - 192 с.
- 2.14 Николин В.И. Автотранспортный процесс и оптимизация его элементов. -М.: Транспорт. 1990. - 191 с.
- 2.15 Лукьянов В.В. Безопасность дорожного движения / В.В. Лукьянов. 2-е изд. - М.: Транспорт, 1983. - 266 с.
- 2.16 Талицкий И.И. Безопасность движения на автомобильном транспорте: справочник / И.И. Талицкий, В.Л. Чугуев, Ю.Ф. Щербинин. - М.: Транспорт. 1988.- 156 с.
- 2.17 Хомяк Я. В. Организация дорожного движения, Киев: Высшая школа, 1986. - 276 с.
- 2.18 Бабков В.Ф. Проектирование автомобильных дорог: учебник для вузов – изд. 2-е, перераб. и доп. Ч. 2: / В. Ф. Бабков, О. В. Андреев. – М.: Транспорт, 1987. – 415 с.
- 2.19 Розмітка дорожня. Загальні технічні умови: ДСТУ 2587:2021. – [Чинні від 2021-08-01]. – К.: ДП «УкрНДНЦ» 2021. – 142 с.
- 2.20 Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування: ДСТУ

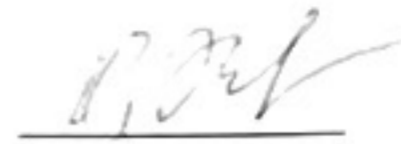
3. Інформаційні ресурси

3.1. Навчальний сайт ХНАДУ Режим доступу: для 3 курсу - <https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=311>; для 4 курсу - <https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1436>

3.2 Правила дорожнього руху в Україні 2021 рік. Режим доступу: <https://vodiya.ua/pdr/>

Розробник (и):

доцент кафедри організації та безпеки
дорожнього руху , к.т.н, доцент
«30» серпня 2021 року

О.О. Холодова

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
Протокол №1 від «01 » вересня 2021 року

Завідувач кафедри:

д.т.н., професор
« 01 » вересня 2021 року

І.С. Наглюк

Погоджено

Гарант освітньої програми

Доцент кафедри транспортних технологій,
к.т.н., доцент
« 02 » вересня 2021 року

В.М. Нефьодов

Декан факультету транспортних систем
к.е.н., професор
« 02 » вересня 2021 року

Ю. О. Бекетов